

Latweeschu Uwises.

Nr augustas Geweschanas = Kummiffiones sianu un nowehleschanu.

Nr. 3. Zettortdeenâ Iqtâ Zamwara 1828.

No Nerretas.

Pehr gadd' schinnî draudse 212 behrni peesimnuschi, no kurreem 13 no Wahzu draudses un 12 bandu-behrni. Pahtaros tappe ismahziti 185 jauni laudis, no kurreem 7 no Wahzu draudses, un 88, kas grahmata mahzeja. Swehtu Deewa-maisi baudija pawassara 3175, ruddeni 3432, us slimmibas gultas 5, un no Wahzu draudses 110, ar wissu 6722 deewgaldneeki. Laulibu dabujaja 68 pahri, no kurreem 3 no Wahzu fahrtas. Mirruschi irr 146, stary kurreem 7 no Wahzu draudses. No scheem mirruscheem I pakahrees sawa nofkumschanâ, I no-sihzis, un I behrninsch ta no sirga faspaidihts, ka pehz pahru deenahm mirre.

W — r.

No Birsehm Leischôs.

No wiffas draudses firsnigi noschelohts un apraudahs schfihrehs 20tâ Dezembera deenâ no sawa gannama pulka tas augsti zeenichts wezzais Birsehu Luttera draudses mahzitais, Konsistorial-rahts Zukkums Indriks Wewell, un aisgahje, ne senn 80tâ eestahjis, pee sawa mihla debbes-tehwa, tam atbildeschanu doht no sawas ustizigas ammata-kohpschanas, un no winna roh-fahm pretti nemt to nesawihstamu gohda-krohni, kas teem nolikts, kas scheitan zihnijuschi labbu zihnischanu, un kas ar pazeeschanu eefsch lab-beem darbeem gohdu, flawu un neisnihzigu buhschanu meklejuschi. Seschus gaddus winsch bija pirmaf pee Salwas draudses par mahzitaju bijis, un tad pee schihs Birsehu draudses ne tahl no 43 gaddeem. Râ ustizigigi winsch sawu ammatu kohpis, un kahdu mihlestibas-pilnu firdi winsch ne ween sawai draudsei, bet wisseem schihs pilssehtas eedsihwotajeem rahdijis, tas bij' redsams

ihpaschi winna behru-deenâ, 20tâ Nowembera, fur ne ween abbi Kalwinu-, abbi Kattolu-, un tas Kreewu-basnizkungs no ta tur stahwedama pulka, bet arri leels kauschu pulks no wiffahm fahrtahm ap winna sahrku bij' fapulzjesuschees. Kad paschâ sagriuscha Luttera basnizâ taggad draudse wairs ne warr fanahkt, tad tee zeenigi Kalwinu-basnizkungi ar labbu firdi sawu basnizu bij' atwehruschchi winna behru-gohdam. Schè turreja Wezz-Saules mahzitais no spreddikufrehsla lihku spreddiki, un Nerretes mahzitais no Altara gohda-peeminnu. Pehz nodseedata pantina nahze ir tas zeenigais Kreewu-basnizkungs Protopopow preefsch Altara, un teize weenu behru-wallobu, kas wissu klauftaju firdis eepreezinaja. Nu zehle schihs pilssehtas Wahzu eedsihwotaji to sahrku, un isnesse to no basnizas lihds eelai. Bes ka tas buhtu praffihts bijis, atskanneja nu tee swanni no Kalwinu-, Kattolu- un Kreewu-salhatu-basnizas, tam pee Deewa aisgahjuscham wezzam dwehselu-gannam to peenahkamu gohdu doht gribbedami. No eelas tas jaunais Birsehu Luttera draudses mahzitais gribbeja sawa nelaika preefschneeka lihki list ar sirgeem aiswest us teem 1½ werstu tahleem kappeem; bet Latweeschu draudses lohjekli to ne lahwe, un few isluhdsehs to gohdu, sawa wezza ganna truhdes us saweem plezzeem tur aisness. Swehtas dseefinas pa wissu zellu dseedoht tee nu winnu nesse us winna duffas-weetu, fur Nerretes mahzitais wehl latwiskâ wallobâ winna peeminnu pee schihs draudses atjaumoja, un fur tad lihkis pehz muhsu basnizas ecradduma tappe paglabbahts. — Uk kaut jel ta mihlestiba un weenprahtiba, kas lihds schun stary schihs pilssehtas daschfahrtigeem tizzibas-beedreem bija redsama, ir jo prohjam winnu staryâ walditu, jo kahda jauka un mihliga leeta tas irr, facka jau Deewa-

wahrdi, kad brahli weenprahrtigi fohpâ dšihwo!
Kaut Deems jel ir tam jaunam mahzitajam
Buseh, kas jau us ohtru gaddu tam wezzam ne-
laika mahzitajam par paligu bija peedohts, scheh-
ligi palihdsetu, tahdu augstu un gohda=pilnu
wezzumu peedsihwoht schinni draudse! —

W — r.

Deewa glahbschana us juhras wilnahm.

Ohtrâ desmitâ zettortâ deenâ Nowembera meh-
nescha pehrnaja 1827tâ gaddâ Pranzoschu fug-
gis no Nihgas nahfdams un ar linneem un linnu-
sehklam peelahdehts, ar leelu wehtru us Kalkas
raggu uskrehje. Kuggineeki nahf pee mallas,
bet treschâ deenâ ar warru atkal gribb eet pee
kugga, sawas leetas un sawu maissi glahbt.
Wehjsch gan stipri puhsch, bet derrigs irr pee
eeschanas. Trihs desmits un peezi zilweki, pats
jaunais Baakes kungs un 7 kuggineeki, wissi
dohdahs eefsch diwi laiwahm us juhras uhdens,
ne sinnadami, kahdas breefmas gaid. Winni
kluhst pee kugga, bet wehjsch arridsan jau sah
stipraki puhst un welkabs us semmes puffi.
Peezi kuggineeki kahp us kuggu, kas jau us
weenu sahni gull, un sah sehgeles nolaisf. Bet
tê zellahs breefmigs wehjsch ar puhtahm, wir-
wes, ar kurrahm laiwas pee kugga peeseetas,
sprahgst puscham, un pahrleelas wilnas un juh-
ras straume rauj laiwas azzumirkli tahlu noht
no kugga. Wissi nu brehz: pee mallas ja laisch!
pee mallas! Abbas laiwas no wissa spehka ar
sehgelehm un irkleem darbojahs wehl weenu reisi
tuwu klaht pee kugga tapt un tohs peezus kuggi-
neekus nozelt un lihds neimt. Pawelti! Tee
nabbadsini gan sawz, brehz, luhds, lai winnus
glahb. Kas warr! Jau uskriht wakkara tum-
schums; tas gaisf tohp ar ween jo bahrgs! Lai-
was wairs ne warr waldbiht; wehjsch tahs dsenn
us juhras wiidu! —

Pa diwi neddelahm ne kahda sinna, fur schee
nabbadsini palikkusch; woi dšihwi jeb woi juhras
wilnas gallu redsejuschi. — Mahte brehz pehz
sawu dehlu; draugs pehz sawu laulatu draugu.

Al! kahda brehfschana, kahda noskumschana
muhfu juhrmallâ!

Ta weena laiwa, furra 14 zilweki un pats
juhrmallas waggars irr, tohp 60 jubdus tahlu,
wehl ais Pernau pilsatu, par nakts tumfibu ais-
dsihtâ. Breesnigi tas wehjsch puhste par to
fwehtdeenas nakti. Al! eefsch kahdahm bailehm
winni bija; pagallam buhs ar mums: tâ winni
waideja: Nahwe preefsch azzim! kas glahbs!
Tu, augstais Deems! tu warri glahbt; — un
tu biji sehelligs! Tawa stipra rohka waldbija
laiwinu us augsteem uhdens kalnu galleem, un
zehle to atkal no dšillahm uhdens eeleijahm! Tu
tappe peesaufts! Us tew zerre wissi, kas nah-
wes breefmas peld; us tew zerreja ir schee pa-
suddusch: Tu winneem biji sehelligs!

Prett rihta puffi masâ gaisminâ nabbadsineem
atspihd semme. Sirds irr gan preeziga, bet woi
nu jau isglahbti? Wehl leddus preefschâ trihs
werstus plattumâ un us pirmeem leddus gabba-
leem wezza laiwa zaura tohp. Nu wihri nemm
falaustus irklus, leef dehlinus appaksch padus-
sehm, dohdahs us leddu. Weetahm tschetrap
ja lihsch; waggars grimft appaksch leddu: zitti
isglahb. Pufsdeenu sagull us wehderu leddus
wirsi, jo tas wairs ne gribb nest. Tâ pufs-
mirruschi gaid paligu no semmes. Trihs gohdigi
wihri, trihs brahli, no Kirke mahjahm, Ig-
gauneeki, eeraug laudis tahdas breefmas, dohd
sihmi, ka paligs buhs — un tê nu nahf pats
Eeddenes muischaskungs ar saweem laudim, ar
kelscheem un dehlehm, us weenu dehli stahwe-
dami, ohtru us preefschu gruhdami, isglahb
nabbadsinus, usneimm tohs sawas mahjas, ap-
kohpi un atspirdsina tohs! Lai Deems tohs
gohdigus laudis eepreezina pee laizigas un muh-
schigas dšihwoschanas! Leela pateifschana win-
neem atskann no sehhs juhrmallas, wissu wairaf
tam Eeddenes muischaskungam. Allaschin winni
paliks gohda=peemimâ pee mums! — Par sem-
mes zellu schee isglahbti nu dohdahs us mah-
jahm. Gan wehl daschas behdas reds, bet to-
mehr ar Deewa sehelligu paligu par diwi nedde-
lahm sweiki un wesseli mahjas atnahf un ar teem
sawejeem dauds affaras ta preeka mahjas un
Deewa nammâ raud.

Ta ohtra laiva tappe us Ruino semmi, par 2 stundahm septinas jubdius tahlu, aistreehta. Deews ir scheem nabbadsineem schehligs bija un winnu laivu no teem leeleem afmineem isfar-gaja, kas apfahrt scho fallu ittin beesi fastahditi irr. Geksch leelahm bailehm un nahwes breef-mas bij ir winni, un arridsan tikkai pehz 2 ned-delahm warreja winni mahjas kluht. Gohds tam augstam Deewam, winsch zilwekeem sawu schehlastibu parahdijis!

Tee 5 fuggineeki, kas ka pasudduschi us fugga palikke, stahw Deewa sinna. Warr buht, ka tee fuggi, kas ohtra rihta apfahrt raggu gahje, winnus arridsan isglahbe. Deews sun un spehj sawus behrnus glahbt. Winna wahrds lai irr flawehts! —

R r.

No wahzu awisehm.

Wispehrn wassar weens 6 gaddu wezs Kasaku puifhts, laiva sehdedams, eekritte leela Don-uppe, un ahtri no stipras straumes tappe aistrants 6 assu tahluma us paschu dsillaku weetu, fur jau eesahke grimt. No teem faskrehjuscheem laudin ne weens ne bija tik drohschs, tam sliht-damam behrnam paliga steigtees. Tikkai ta Kasaku seewa, ar wahrdu Ujawja Kuwikow, jebfchu us gruhtham kahjam buhdama, lehze uhdeni, par to ne behdadama, woi patti sliht-schoht, woi ne, un steidschs peldoht tam puifscham paliga. To tanni pascha azzumirkli faherdama, fur tas jau appakfch uhdeni grimme, bewehs ta ar winnu peldoht atpakkal us krastu, im schuhpoja winnu te tik ilgi us sawahm roh-kahin, famehr winsch atkal atspirge, ta ka ir taggadn wehl dsihws un weffels irrad. Schis drohschprahhtigs mihlestibas-darbs tappe aistrakstihst muhsu augstam Keiseram, un Winsch, tam sawu labpatifschanu rahdih, un ir sawus zittus pawallstneekus us tahdu paschu kriftigu drohschprahhtibu stubbinah gribbedams, islaide scho pawehleschanu: „Zai seewai buhs doht selta gohda-sihmi, un 1000 rublus ismaksah. Wes tam minnas teizamais darbs wiffas Awises pasluddinajams. Ja winna dsemdehs dehlu, tad

tas par Krohnas naidu audsinajams, fur patti mahte gribbehs, bet ja dsemdehs meitu, tad tai dsimschanas deena 1000 rubli puhram dohdami.“

Lai Deews ilgi muns usturr muhsu mihlu Keiseri, kas ta zeeni un atmaks labbus tikkamus!

W — r.

Weens Pranzoschu saldats, kam arridsan bija jaeet karrâ us Kreewu semmi tanni 1812ta gadda, nesseja lihds weenu labbu mazzinu ar selta naidu sawa kabbata. Jau par Kreewa walsts rohbescheem un zitteem karrapulkeem pahrnahzis un turwu pee Leifchu semmes galwa pilsehtas Wilna notappis, tam friht prahta, kad tik Kreewu semme tam sawa nauda ne tohp atnemta. Utraddis tahdu weetu, kas ar krusmeem noaudsis bij, winsch speeschahs tur eekschâ un noglabba sawu malku semme. Labbi prahta eesihmejis to weetu un to widdu wisapfahrt, winsch steidsahs saweem beedreem pakkal, zerredams, ka kad Deews tam lihds, to zellu tapt atpakkal, tad ir warrestin sawu naidu panemt. Nonahzis Kreewu semme tanni leela kaufchanâ pee Smolensk, winsch tohp ar zitteem fanemts un ka karrazeetumneeks gan tahlu Kreewu semme aiswests. Teitan winnam mas dauds labbi gahjis, ta ka winsch turpat wairak ka 8 gaddus dsihwojis. Par ilgofchanu firds tam fahk lohti zestees mihla tehwa semme atkal noeet. Ka nu wissur par to laiku meers bija taifhts, ir winsch aispehrna wassarâ, weenu passu usluhdsees, fahk eet to paschu zellu, par kurre nahzis, us sawu semmi. Weegahjis arridsan pee tahs weetas, fur winsch sawu naidu bij noglabbajis, winsch fahk to semme mekleht. Naidu gan nu wairs ne atradde, bet weenu skahna bunduli. To attahfijis, atrohd weenu masu sihmiti, fur rakstihst stahw: „Kas naidu teitan glabbajis, ja tas nonahk Pranzoschu semme, tad lai noeet Nantes pilsehta, pee ta kantora kunga, kurre wahrds sche stahw rakstihst, un lai tik parahda scho sihmi un tas tam to naidu atdohsun ar wisseem augleem. Lihgsmis winsch glabba to bunduliti ar to sihmi. Gadda laifs tam atkal aiseet, famehr tas tohp sawa semme un noteikta pilsehta pee ta peeteikta kantora kunga. Schis, ka to sihmi lassijis, tam us weetu wissu naidu ar

wisseem augleem ismakfa, bet nesakfa to wahrdu ta, kas to naudū bij usfimejis un panehmis. Tā tam Pranzosim tik daudis naudas sanahze roh- kās, ka tas Nantos pilsehtā palikke un zittu goh- digu dšihwofchanu no jauna usnemt warreja.

B — t.

Teefas fluddinafchanas.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr., no Tuffumes aprinka teefas wiffi scheid wiffem tohp sin- namis darrichts, ka ta mantofchanas grahamata jeb testamente ta nomirruscha Unnesmuifchas meldera Johann Kristian Hellwig imā Wevrara deenā schi gadda scheid taps wakkam plehsta un pasluddinata.

Tuffumē stā Janwara 1828.

(L. S. W.) Brinken, teefas peeschedetais.
(Nr. 14.) Sichtehs George Paul.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr., no Peenawas pagasta teefas wiffi tee, kam kaut kahdas prassifchanas pee ta Pehtera- Daltas- un Wehrpes- muifchas fainneeka Lulu Ansa buhtu, kas ne spehdams sawas mahjas jo prohjam walidht, pats tahs nodewis, scheid tohp usfaukti, diwju mehneschu starpā pee schihs pagasta teefas peeteiktes un schihs teefas spreedumu sagaidiht, bet pehz schi nolikta laika ne weens wairs ar sawahm prassifchanahm taps klausihis un peenemts.

Peenawas pagasta teefa 14tā Dezembara 1827.
(S. W.) ††† Duffehn Jannis, pagasta wezzafais.
(Nr. 412.) Joh. E. Szonn, pagasta teefas srihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr., tohp no Barberes pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu jeb zittas prassifchanas pee tahs palikfuschas mantas ta nomirruscha Nihforges fainneeka Jaunsem Krista, par kurra mantu konkurse spreesa, usazinati, ar schihm sawahm prassifchanahm libds 20tu Wevrara nahf. g. pee schihs pagasta teefas peeteiktes, ar to ihpaschu pamahzifchanu, ka wehlaiki ne weens wairs ne taps peenemts. Barberes pagasta teefa, Nihforge, 20tā Dezembara 1827.

(Nr. 203.) M. Purwin, pagasta wezzafais.
Ruhn, pagasta teefas srihweris.

No schihs Bramberges pagasta teefas wiffi parradu deweji ta Lipsumuifchas nomirruscha fainneeka Eillards Janna, ta islikta fainneeka Muzzineeka un ta Bramberges fainneeka Puttrina, kursch sawas mahjas pats atdewis un konkursi gribbejis, — tohp azinati, sew eeksch to starpu no 2 mehnescheem ar sawahm parradu prassifchanahm un flaidrahm peerah- dischanahm wifswehlaki libds 8tu Merza schi gadda schē meldeetes. Zittadi neweens wairs netaps klausihis.

Urribsan schē tohp sinnamis darrichts, ka tanni 6tā Wevrara eeksch Bramberges Puttrina un Lipsumuif- chas Muzzineeku mahjahm taps uhtrope turreta.

Krohna Bramberges pagasta teefa 8tā Janwara 1828.

Skudre Indrikis, preeksehshdetais.
Janischewsky, teefas srihweris.

Zittas fluddinafchanas.

Pirmdeenas wakkarā, 9tā Janwara schi gadda, tam Wolgundes muifchas fainneekam Bahguntu Indrikam siarp Pawlegnades Dalbas un Skuiju krohgeem pee Sohfleenu mahjahm, weens gaischi bruhns sirgs, 10 gaddu wezs, ar leelu laukumū un masu wahti labbajā puffē, raggūs eejuhgts, irr fabaidijees un meschā eekschjite. Tas gohdawihrs, kas to sakehris un Zel- gawā Major Bolschwing lunga nammā esara eelā no- weddihs, trihs sudraba rubelus pateizibas naudū dab- buhs.

Us to leelzetku no Tuffumes us Zelgawu starp Schnohres un Kerpeskrohgu irr tanni 28tā Dezembara pehnaja gadda, weena flaidra, ar stunsi gaischi eefmekketa, drugin lehseka, ar sudrabu apfalta puttu pihe, ar lunkainu zibbuki, no sirgu farreem pihtu un ar bruhnsifschu schnohri nohst tappusi. Tas gohdawihrs, kas scho pihipi atraddis, tohp luhgts, to paschu pee Samuel Todleben Zelgawā jeb Nurmuses muifschā nodoht un diwi sudraba rubelus pretti nemt.

Prifchas dahrsa faknes un wiffadas fihkas leetas, pukka sehla, labbi anglu kohli, leeli un siki un kas wehl, irr dabbujami pee Gedaschke atraitnes Zelgawā eeksch Sattas muifchas eelas. Kahda isteifschana wahzwallodā, kur wif ihpaschi irr apsihmehts, drihs taps isdohta.

Dahrneeks G. N. Lablack.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: F. D. Braunschweig, Censor.

No. 25.